

نامه بیگلربیگی ایروان به صدراعظم فرانسه ۱

مشیرافخم و وزیر اعظم جعلاله عواقب امورکم بالصواب

تاپرتواشعه واذوارخورشیدتابان ومهردرخشان روشنی بخشعالم امکان است همواره لآلی آبدار محبت ووداد ودر شاهوار مودت و اتحاد و کلاه ذوی الاعتلاء پادشاهان والاشکوه وامناء اصابت رأی دولت فرمانفرمایان انجم گروه اعنی بندگان اعلیحضرت فریدون شوکت جمشید منزلت اسکندر فطرت خسرو ماه عزم فلک مسیر خدیو آسمان بخت خورشید نظیر زینت افزای تختگاه کیان و فرمانفرمای ممالکفسیح المسالک ایران خلداللهملکه وسلطانہ وعالیجنابسلطنت وعظمت مآب شوکت وجلالت آیات عمدةالسلاطین و قدوةالخواقین العیسویه یعنی پادشاهوالاجاه خورشید کلاه فرنسه ادامالله اجلاله در رشته خصوصیت و موالات وسمط تألف و مصافات منتظم باد . بعد بررأی رزین اصابت پیرا و ضمیر دوستی تخمیر مرآت رونمای جناب وزارت وجلالت القاب بسالت ونبالت مآب سماحت وشهامت اکتساب عمده امراء مملکت کامل مهام سلطنت پوشیده و مستور نماید که شش هفت سال قبل از این میکائیل نام مشهور بموسی میشل از جانب عظمت جلالت پادشاه والاجاه خورشید کلاه برسّم سفارت وایلچیگری بدر گاه آسمان جاه جهانیان امید گاه نواب کامیاب سپهررکاب اشرف اقدس شاهنشاهی آمده ونامه[ای] درباب آمدن تجار وقونسل وآوردن امتعهواقمشه وطلا و نقره وسایر تحف واجناس آندیار بممالک محروسه ایران صأنهااللهالتعالی عن طوارق الآفة والحدشان و سودا ومعاملات با اهالی اینطرف و تعیین و قرارداد عشور وخروج ومراعات

یادریان و امور و مطالب دیگر که مشروحاً در نامه نامی پادشاه و الاجاه معظم‌الیه مرقوم بود بخدمت ثریا منزلت شاهنشاهی آورده و بندگان اشرف اقدس‌اعلی میکائیل مزبور را مشمول انواع الطاف بی پایان فرموده بنهجی که از آنجانب خواهش نموده بودند احکام و ارقام قدر نظام باهرا و حکام و عمال ممالک محروسه شرف صدور یافته با عهدنامه همایون و جواب نامه نامی پادشاه خورشید کلاه تسلیم میکائیل مزبور و مومی‌الیه‌را مرخص و روانه آنصوب فرمودند و بعد از آن نیز مکرر نامه و ایلیچی از جانب پادشاه و الاجاه بدربار عظمت مدارشاهی آمد باز بهمان دستور جواب نامه قلمی و ارسال شده درینمدت بهیچوجه اثری از آمدن قونسل و تجار و آوردن امتعه و اقمشه و طلا و نقره باینطرف ظاهر نگردید. لہذا درین اوقات که موسی کپتان نام جهت همان مطلب نامه مجدد بخدمت اقدس‌شاهی آورده بود اراده خاطر در یامفاطر ملکوتی ناظر اشرف ارفع همایون اعلی بدان متعلق گردیده بود که نامه محبت ختامه بیادشاه و الاجاه معظم‌الیه قلمی و از جهت و سبب تکرار نامه و ایلیچی و ظاهر نشدن اثری بر آمدن قونسل و تجار و آوردن امتعه و غیره استفسار دوستانه فرمایند و چون تعیین و روانه فرمودن ایلیچی از درگاه جهان پناه‌شاهی باعث شهرت و مسموع اهالی رومیه شده و محتمل بود که در ولایت روم بنا بر جهات چند مانع ایلیچی مزبور شوند بدانجهت از موقف سلطنت و جهانداری نامه و سوقات پادشاه و الاجاه خورشید کلاه‌را نزد این بنده درگاه شاهی که بحمدالله تعالی درین اوان بایالت و دارای مملکت چخورسعد ایروان ممتاز است ارسال و مقرر فرموده بودند که بنحویکه شهرت ننماید احدی از معتبرین این ولایت را بایلیگیری تعیین و نامه و سوقات پادشاه و الاجاه عظمت دستگاہ را بصحابت و ارسال حضور عظیم‌الجبور پادشاه خورشید کلاه نماید بنا برین در اینوقت که رفعت و معالی پناه، عظمت و عوالی دستگاہ عمدۃ الامثال و الاقران محمد رضا بیگ ایلیچی را بایعقوب خان بلدراہ بانامه عنبرین شمامه و سوقات روانه آنصوب مینمود لازم دانست که بتحریر و ترسیل این صحیفه دوستانه مبادرت نماید. یقین حاصل است که انشاءالله تعالی بمقتضای دوستی و مبالغات ورود ایلیچی مزبور اورا علی اسرع الحال بوضعی که

شایان مراتب خلت ومصافات بوده باشد شرف یاب ادراک حضور عظمت موفور
پادشاه خورشید کلاه وبروجه عهد و موثیقی که در نامهای سابق مشروحاً
درج واعلام فرموده بودند باقونسل وتجار وحمل امتعه واقمشه و طلا ونقره
وسایر تحف واجناس آندیار سریعاً بعود وانصراف اینطرف مرخص و روانه
نمایند و طریقه انیقه تألف و وداد و شیوه مرضیه تخصص واتحاد مقتضی آنست
که همواره فاتح ابواب مهر و محبت بوده مهمام یکجهتانه [ای] که درین حدود
اتفاق افتد اعلام آنرا از نتایج یگانگی ها شمارند. باقی مدار گردش دوار بر
وفق رضای حضرت آفریدگار دایر باد. ۱۱۲۷